

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " " 2krat, 4 " " " " 3krat. večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vtorek, četrtek in soboto izhajajo in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom
za vsa leta 3 g. — k.
" pol leta 2 " — " "
" četrto " 2 " 30 " "
Po pošti:
za vsa leta 1 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrto " 2 " 60 " "

Vredniti ro in opraviništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Izv. telegram „Slov. Nar.“

V Zagrebu, 20. apr.

Sinoči so se začeli shodi volilcev mesta Zagreba. Vladnih privrženecv se je v gostilnici „priogerski kroni“ zbralo vsega vkup 41. Volilcev narodne stranke se je na treh krajih sešlo več nego 600. Narodni kandidatje so: za 1. okraj — odvetnik Krestič; za 2. okraj — trgovec Jagič; za 3. okraj — dr. Mrzovič. Kandidatura vseh treh se je z velikim navdušenjem soglasno sprejela.

V Mariboru, 21. aprila.

Prijatelj! to je hudo, tako hudo, Da v Beči še o tem sanjali nismo. Dvorjanskimi smo gledali očmi, Kim vid jemljó sijajnosti prestolne. (Kvestenberg v: „Oba Pikolomina.“)

Naši diplomati si bodo za svoje muhe in zvijače morali iskati novih tradicij. Avstrijskemu poklicu v Nemčiji je za vekomaj odzvonilo. Kar bodo diplomati à la Beust v Nemčiji še mogli doseči, to bo neka čudna prijateljska zveza, o kateri bo veljal starega Livija izrek: „Sub umbra foederis servitutem pati.“ t. j. pod naslovom prijateljstva in zaveznikov bomo Nemčiji podprekovali.

Druga avstrijska domišljija je bila, da bode naša država kulturo na vzhod nosila in da bode enkrat še bila boj za svobodo Donave. Tega historičnega ostanka so se avstrijski politikarji zlasti zdaj poprijeli, ko smo hvalabogu izphani iz Nemčije. Tem politikom ni sicer niti za svobodo, niti za kulturo, niti za Donavo in njene sosednje dežele, ampak samo za-se, ker jim je treba necega posla, ako hoté, da bi jih kot nepotrebnih postopačev ne spodili iz služeb, in ta posel so mislili da najdejo na vzhodu. Domišljali so si, da bodo imeli pri svojem vtikanji na vzhodu enega zanesljivega prijatelja, bolnega Turka, in da jim nihče tega „naravnega“ zaveznika odtrgati ne more. Reveži so se zopet enkrat zmotili, kakor že tolikokrat. Turški prijatelj je šel svojo pot in je stari Avstriji obrnil svoj hrbet. Že med londonsko konferencijo se je svet čudil, kako sta ruski in turški pooblaščenec nepričakovano prijateljsko občevala in se ujemala v svojih načelih. Ruska kakor navadno svojega dela ni storila na pol. Kar se je v Londonu začelo, to se zdaj drugod nadaljuje in skoraj gotovo je, da se je Ruska — za zdaj — odpovedala svoji agresivni politiki proti Turčiji, in se ž njo tako spoprijaznila, kakor je sprijaznjena z novim nemškim carstvom in njegovim vseomogočnim vladarjem.

Na Dunaji posebno pa v Pešti je novica o rusko-turškem prijateljstvu dotične kroge jako neljubo dirnula. Ne le da je Avstrija zdaj popolnem izolirana, da ga pod milim nebom nima najmanjega zunanjega prijatelja, zlasti Ogrom po konci gredó lasje, ker ogerskih politikov prvi dogma je, da ruska vlada na drugo ne misli, nego kako bi Oggersko in njene „sosednje dežele“ oslabila in tako sposobne napravila za panslavizem, ki bi bil seveda grob sedanji magjarski veličesti.

Človek, kteremu diplomatični predsodki in plemenska domišljija ni možganov popolnem zmešala, sodil bi, da boče od pvsod izphana in zapuščena Avstrija iskala svojo zaslonbo tam, kjer je edino najti more — v svojih narodih. A tak človek bi se močno motil. Beust bode hodil prežat in oglaril pred berolinsko palačo, kjer praznujejo zakonsko zvezo nemške neveste, in morebiti mu dadé iz polnega čebra piti, da ga opijanijo. In še več! Beust, posebno pa Andrassy in njegovi

tovariši hoté zdaj začeti veliko tekmovanje za — turško prijateljstvo. Izdana je parola, da mora naša diplomacija Rusa izpodriniti iz turškega srca, da ne sme mirovati, predno se Avstrija zopet ne bo mogla naslanjati na palico bolnega moža ob Bosporu. To tekmovanje se nam ne zdi ne le nevredno ponosne države, ampak tudi na vspehe ne moremo verovati. Beustova diplomatska modrost je še povsod nesrečno končala: Rusi vedó svoj cilj varno doseči, kar so z nova dokazali v londonski konferenciji.

Med tem pak ko bodo skušali v Berlinu in v Carigradu Avstriji zdravnika, med tem naši politikarji domá državo vedno bolj razdevajo in pripravljajo za nasprotnika. Ostanimo za zdaj na jugu. Molčimo o Slovencih, kterih vlada noče poznati in sprijazniti si, molčimo o Hrvatih, kteri se zdaj z nova prepuščajo magjarskemu gospodstvu, molčimo o nezadovoljnih Srbih itd., in držimo se vojaške granice, katero hoté kakor čredo govedi brez njene volje utakniti v magjarsko uniformo, in tako stvarjajo med najbolj udanim narodom nezadovoljstvo, ki se bo krvavo maščevalo, kader se prične vzhodno vprašanje reševati, katero mora v kratkem priti na dnevni red. Pustimo tu govoriti graničarja samega, ki je v ruskih novinah „Golos“ na pomoč zaklical evropski svet in v prvi vrsti sorodnega Rusa. Tam beremo o graničarskih razmerah:

„Trpljenja naše provincije so že dolgo hujša nego ona vseh drugih habsburških pokrajin. Dolgo že plačujemo Habsburžanom svoj strašanski krvavi davek. Pri nas je v mirnih časih vsak deveti, o vojski vsak šesti prebivalec vojak, v drugih avstrijskih deželah prihaja na 125 ljudi še le en novak. Tako smo za miru vladi dajali vojno 100.000 mož, ki je niso ni reparja stali. Graničarji so hrabri, torej nas je vlada rabila v vsaki vojski; ni štedila naša krvi, tako da je samo leta 1848 na Laškem in Oggerskem padlo 80.000 graničarjev. In kako je vračala avstrijska vlada graničarjem kri izključivo za njene koristi prelito? Z neprestanimi nepostavnostimi, s silnim davkom in korporalsko palico. Ni nam dala uživati ustave. Hrvaški zbor je 1867 krepko protestoval proti vojaški upravi v granici; za to so ga siloma razpustili. S to dobo začnja gospodstvo Magjarov, sile in nepostavnosti, dokler se jim je posrečilo iz plačane služinčadi sestaviti hrvaški zbor, ki je pritrdil zvezi Hrvaške z Oggersko. Zdaj v Pešti vse sile napeňajo, ka bi v Beči spslovali, da bi se vojaška granica razpustila. Kupna pogodba med državnim vojnim ministerstvom in Andrassijem je že podpisana. Mislite, da se tega veselimo? Kaj še! Stvari tako-le stojé: Gospodje v Pešti in na Dunaji dobro vedó, da bi se granica vsak dan utegnila vzdigniti proti Magjarom, da so graničarji vulkan, ki bi znal vsako uro izmetavati svojo lavo, vedó tudi to, da se smejo Hrvatje vsakako zanašati na bajonete 100.000 graničarskih vojakov. Kakor se vidi, črtež magjarski ni nesprtno osnovan; samo da so gospodje na eno pozabili v svojem programu: vprašati granico, kaj ona kvsemu temu poreče? Granica že ima toliko samosvetja, da ne pusti s seboj ravnati kakor s čredo ováč, ktera se kupuje in prodaja, kakor komu ljubo. V prsih vseh graničarjev tli neugasljivo sovraštvo proti Magjarom; orožja si zdaj ne dadé vzeti. In magjarska vlada vedé, da se s silo ne dá nič opraviti, poslala je svoje agente po deželi in si jih je tudi drugod izposodila, ter jih je med graničarje poslala na lov, da bi jih vlovila za Magjare; a te agente je narod s prekljami nagnal.“

Tako graničar o graničarjih. O tem vsem na Dunaji ne hoté nič vedeti, in lovili bodo medveda v Carigradu in v Berlinu, med tem pa se jim z domačega hleva zgublja čreda za čredo; v Turčiji plat zvana zvoné, domá pa toča pobija od dne do dne. To za Avstrijo ne more dobro končati, pa boljsega se ni na-dejati, doker bo njena osoda — Saksonec Beust!

V lastnem zrealu.

Stoječe predelo nemško-avstrijskih novin je zabavljanje proti sedanjemu ministerstvu. Razkrivanje javnih napak je res ena prvih nalog vsega novinarstva. Ako se javne napake brez strasti in nepristrano svetu razlagajo, niti ni neobhodno potrebno, da bi novine svetovale, kaj se ima boljsega postaviti na mesto sedanjega slabega. Seveda ako tudi to morejo, potem so svojo nalogo popolnem izvršile; neobhodno potrebno pa to vendar ni. A nemško-avstrijske novine po večem sedanje ministerstvo zlasti samo zato napadajo, ker ministri niso vzeti iz vrste ustavovernežev. Po mnenji nemške časnikarske „perotnine“ so samo ustavoverneži sposobni za vladanje. Vendar se jim včasih spesne; pozabijo se in tudi o svojih korifejah zinejo neprosto-voljno resnico, katero jim je narekala prazna strast. Mi nikakor nismo občudovatelji sedanjega misterstva, še manj pa priznavamo vladno zmožnost ustavoverne svojbine. V tem nas potrjujejo nemške novine same. Ako je res sedanje ministerstvo tako ničivo, kakor nam dan za dnevom nemški novinarji razlagajo, kako ničiva mora biti ustavoverna stranka, kako nesposobna za vsako državljansko delovanje, ako jo more to slabo ministerstvo brzdati, v njenih podlagah omajati, z njene-pota zvoditi, zmesti jej njena razupita načela do tolike kolobocije, da sama „Neue freie Presse“ piše o državnem zboru in ustavovernih poslancih: „Vedenje naših (t. j. nemških) poslancev nasproti sedanjemu ministerstvu je bilo malostno, brezčastno, slabotno (ohlumächtigt). Korak za korakom, z ene pozicije v drugo jih je nazaj potisnilo sedanje ministerstvo, in kar je najhujše, naši (nemški) poslanci se niso nikdar zavedeli, pri čem so prav za prav — in reči moramo, da je bil njih položaj vse prej nego časten in ponosen. Ustavovorni poslanci so novo ministerstvo s zaničevanjem sprejeli; oblak gizdavega, samemu sebi dopadajočega čustva presežne lastne moči (selbstgefälligen Ueberlegenheitsgefühls) se je razširil okolo ustavoverne stranke, a ta oblak nikomur družemu ni oči pokrival, nego ustavovorni stranki sami. Polagano je Hohenwart pokazal, da zna z neko mrzlo, plemenito premočjo (überlegenheit) v parlamentu gospodovati, in na mestu, da bi si bila ustavoverna stranka na moči nasprotnikovi ojačila svoje lastne moči, ona postaja od dne do dne slabejša in se grudi v prah. Kakor „štatljiv“ konj, ki nerodnega jezdeca vrže raz sedla, a se če tudi krvaveč ukloni krepkemu zbodljaju z ostrogami, tako je tudi poslanska zbornica že blizu temu, da bode zbodljajem grofa Hohenwarta pohlevno in pokorno ponudila svoje lakotnice, in da jo bo smel po svojo brzdati in gospodariti. Naj pa — svari „N. fr. Pr.“ svoje preplašene konjiče — poslanci pomislijo, da bi se utegnili med njimi in med prebivalci pomisliti, da bi veliko brezdnost, ki bi bilo globoko dovolj, odpri njih pogreznilo. Mi potrebujemo mož, ki imajo krepke duše, čisto voljo in nepripogibljivo vztrajnost. Kdor tega nima, naj popusti nalogo, kteri ni kos; on naj

neha svoji malostni bojzljivosti žrtvovati najsvetejšo koristi ljudstva in domovine". — Tej očitni spovedi ni treba mnogo dostavkov. Ničivi so sedanji ministri, kakor pravijo ustavoverneži; a kako morajo biti ničivi ustavoverneži sami, ako jih ta ničivi Hohenwart tako z malim brzda, da jim že „N. fr. Pr.“ zveni mrtvaški zvon, in to tistim možem, ki so voditelji ustavoverne stranke, njene najboljše, njene edine imenovanja vredne moči? Naravnost smešno je žuganje, da se še le odpre brezno med ljudstvom in temi voditelji. Volitve so kazale in vsakdanje življenje kaže, da ni nobene zveze med ustavovernimi poslanci in med nemškim ljudstvom. Ljudstvo pojema pod davki, ktere so mu ti njegovi rešitelji naložili, „rešitelji“ sami pak so si brez dela sezidali palače na dunajskem „ringu“, postali milijonarji itd. — prave ljudske pijavke. Pač je nekaj nemških kričačev še izven parlamenta. A ko bi vlada tem vedela ravno tako brzdo okleniti okolo ust, ki se navadno pasejo iz državnih blagajnic, kmalu bi potihnil nemški hrum v Avstriji in moral bi nadvladati glas opravičene večine — avstrijskih Slavenov. In pomagano bi bilo večini, pomagano manjšini, kateri bi Slaveni nikdar ne delali nobene krivice, pomagano državi sami, ker bi se postavila tako na svoje naravne podlage. — Da bi vladujoči možje o pravem času spoznali svoj poklic, svoje prijatelje in sovražnike!

Dopisi.

—r.— **Iz Ljubljane** 18. aprila. [Izv. dop.] V nedeljo 16. t. m. je dramatično društvo končalo svoje predstave. Konec je bil dostojen in vreden izvrstnega delovanja, ktero je kratkočasilo zadovoljno občinstvo. Ker nameravamo podati skupni pregled vseh predstav, prestopimo takoj k zadnji. Začetek je bil: Pismo, dramatičen prizor, spisal Boris Miran. Ta malenkost je res izvrstno pisana, pa bržkone se dá laglje brati nego poslušati, ker nima nikakoršnega dejanja. Gospica Jamnikova in gospod Jeločnik sta prav dobro zvršila svoja naloga v zadovoljstvo poslušalcev. V naslednji burki „Damoklov meč“ smo imeli priliko, gospico Albino Brusovo zadnjikrat videti na deskah, ki pomenijo svet. Občinstvo je pozdravljalo svojo ljubljenko, kakor hitro se je pokazala. Vrgel se jej je venec s slovenskimi traki in zlatim napisom: Hvaležne Slovenke narodni umetnici! Med zvestimi Slovenije hčerkami svetilo Tvoje bode se ime, Taliže naše mladi biser Ti! Z gospico Brusovo zgubi dramatično društvo svojo najiz-

datnejšo žensko moč. Posebno sposobnost, s katero je vedela vsak nalog primerno izvrševati, kako je zdaj ljubeznivo in nagajivo, zdaj resno in sentimentalno igrala in vse to tako dovršeno in naravno, to bode težko ktera gospica dosegla v tako kratkem času. Gospica Brusova si je postavila lep spominek v zgodovini slovenske dramatike in občinstvo bo svojo srčno ljubljenko še dolgo pogrešalo. V omenjeni burki je gospica Brus kakor vsigdar izvrstno igrala, kar je ločitev še bolj ogrenilo. Gospoda Šušteršič in Kajzel sta bila za svoja komična naloga kakor nalašč. Gosp. Juvančič, ki je takrat prvokrat nastopil, je svoj nalog kot učitelj Sloga dobro izpeljal in pokazal, ka bode dobra nova moč društvu. Gospod Juvančič bi utegnil igrati zaljubljene mladenče itd. Ponavljana opereta „Mladi kandidat“ je je bila dobra. K koncu se je neutrudljivo delavni in zaslužni regisseur slovenskega odra gosp. Noll živio in slavaklici nazdravil. Omeniti gre še gosp. Schantelna, kapelnika, ki si je z jako okusno sestavljenim novim potpouri iz slovenskih narodnih pesmi pridobil hvalo in ploskajoče priznanje.

R—n. **Iz Planine** 16. aprila. [Izv. dop.] Te dni nas je zapustil okrajnega glavarstva komisar, g. Drag. Pleško; to omenjam zaradi tega, ker zdaj pri tem glavarstvu ne bo enega uradnika, ki bi bil zmožen slovenskega jezika; kajti edini g. Pleško je bil slov. jezika popolno zmožen in kot vrl narodnjak ustrezal je zmirom slov. ravnopravnosti, pisal je tudi zapisnike slovenski, dasi tudi je g. Ogrinec vselej zagodrnjal, ko je slovensko pisanje prišlo pred njegove povešene oči.

G. Ogrinec sam je pa vendar nepoboljšljiv, tudi vladi on oponira. Tukajšnji župan g. Perenič se je, kakor znano, že pritožil pri vladi zaradi nemškega dopisovanja; vlada je Ogrincu ukazala, da ima uradovati slovenski, a vse ne pomaga nič; kakor poprej, tako je tudi zdaj, naš paša se ne boji ne vlade ne javnega mnenja, on dela, kakor se mu spoljubi. A zdaj mislim padla bo vendar zadnja karta; kajti cele kopice Ogrinčevih nemških dopisov se je že nabralo pri županstvu, te bo v kratkem vladi poslalo, naj bo ona imela veselje, vkvarjati se s prestavljanjem, če že slov. ljudstvo ni toliko vredno, da bi tacega uradnika ali odpravila ali pa mu ostro pod kaznijo velela, ravnati se po danih ukazih; saj je menda vendar že skrajni čas.

—m.— **Na Dunaji**, 19. aprila. [Izv. dop.] — Važno je, da novine „Neue freie Presse“ denes že same po okoliših nehoté priznavajo, da je v Avstriji porojeno tudi nemško vprašanje. O spravi s Poljaki, ktera je zdaj kakor dovršena, od kar je Groholski poklican v

ministerstvo, namreč govore, da so avstrijski Nemci zdaj prišli na tisto klop, kjer so poprej sedeli drugi avstrijski narodje; kajti poganjati se je že tudi njim za svojo narodnost; samo to je premisliti, kako se bode treba zanj potezati. Ako bi Nemci žrtvovali šolski zakon, mejverske zakone in borbo za svobodoljubiva načela, potem bi se bilo bojevati za samo narodnost, in ta boj, meni „Neue fr. Presse“, ne bi prizadeval težave, ker bi se z Nemci naglo sprijaznili vsi ostali narodje v državi. Ako bi se borili ob enem za narodnost in za svobodo, potem bode res boj mnogo težji, a i mnogo slavnejši, in zategadelj je treba v tem boji tudi po sedaj ostati.

Važno je, da so se poslednje čase tudi novine „Tagespresse“ malo izpreobrnilo. Slovencem sicer še zdaj niso prijazne, a vendar že ne prinašajo tako čemeritih dopisov iz Ljubljane, kakor poprej, in grozé, se na ostale dunajske liste, kateri še zmirom z blatom kidajo in ščujó negrmanske avstrijske narode. Baš denes namreč pripovedujejo, da drugi dunajski časopisi, kar je že stara navada, zabavljajo češkim delavcem, katerih je zdaj na pomlad zopet zelo mnogo prišlo, kakor vsako leto, na Dunaj dela iskat; a „Tagespresse“ o tem govori: češki delavci na Dunaj hodijo zato, ker je tukaj mnogo dela, in delo dobivajo zato, ker so neutrudni in krepki delavci. Čas bi že bilo, da to mrzko narodno ščuvanje prestane, ker doba v Avstriji tacemu brezvestnemu početju ni bila nikdar neugodnejša nego je zdaj! — Zabižite si to v glavo, ljubljanski ščuvaji!

O Slemenikovi smrti, o kateri sem tudi jaz on dan pisal „Slovenskemu Narodu“, stoprv teden dni po njegovem pogrebu poročam tudi „Vaterland“, list, ki ga je pokojnik sam nekoliko časa uredoval. „Vaterland“ izmed njegovih nemških spisov posebno hvali Preširnov životo pis, kateri je iz „Vaterlanda“ bil preložen bajè tudi na poljski jezik. Ker mi je naš pesnik gosp. Stritar znan, da se mu ne zdi vredno, trgati se o tacih stvarih, naj torej povem jaz, da rečeni Slemenikov spis ni bil drugo nego svoboden prelog iz Stritarjeve izvrstne vsem Slovencem slavno znane razprave, ktero je Stritar 1866. leta v družem natisku pesnika Preširna v „Klasji z domačega polja“ priobčil namesto predgovora. Jaz tega ne jemljem v misel, da bi kamen metal na grob pokojnega Slemenika, ker ni bil res povedal, od kod je zajemal. Mir mu bodi pod zemljo! O tej stvari samo zategadelj ne molčim, ker je vsak svojega vreden, in ker bi se spodobilo, da bi po vsem svetu duševna svojina bila tako sveta, kakor vsaka druga, ako ne še bolj.

Listek.

Slovensko dramatično društvo in „Jamska Ivanka.“

Diletantje se bodo počasi naveličali, ako bi bilo več slovenskih predstav, nego k večjemu dve vsak mesec, občinstvo pa še bolj, in imeli bomo prazne klopi kakor pri nemških predstavah, ako bi dež. odbor narodnemu dram. društvu gledišče na mesec za 3 ali celo 4 predstave prepustil, in blamaža je potem odločna in celotna na naši strani, tako so mi ugovarjali nekteri inači z vsemi vrli narodnjaki predlanskem, ko sem v dež. zboru predlagal, da bi se dram. društvu po njegovem zahtevanju tudi za več predstav na mesec prepustilo dež. gledišče. Srčno me veseli tu konstatirati, da je dram. društvo sijajno dementi dalo vsem tem malenkostnim bojznim in da je od konca do kraja popolnoma opravičilo mojo vero in moje trdno zaupanje, ktero sem jaz vedno stavljal v napredek in razvitek tega mladega z lepimi duševnimi silami obdarjenega in za dram. umetnost na slavenskem jugu toliko pomenljivega društva. — Vidni napredek tega društva se pa najlože opazuje, ako nemila osoda človeka preči biti šestokrat nazoč pri slovenskih predstavah v Ljubljani in ako človeku le redkokrat sreča v delu pade čuti domače glase z desk, ki svet pomenijo.

Z radostjo in s ponosom se spominjam predstave „Jamske Ivanke“ na letošnji velikonočni ponedeljek, ker sem imel priliko opazovati velik napredek naše

Taliže memo lanskega leta. „Jamska Ivanka“ (besede in muzika od Miros. Vilharja) ni več opereta, temuč je že cela opera, kakor so „Novice“ prav dobro opazile. — Tudi njen zadržaj je skoz in skoz romantičen, kakor je že to navada pri operah vseh narodov počenši od „egiptovskega Jožefa in njegovih bratov“ od Méhule-a notri doli do Wagnerjevoga „Lohengrina.“

Dejanje igre se godi v 12. stoletju na Notranjskem in je tole:

Marko, Maligradski vitez, napade Rovanskega viteza, in mu vpepeli njegov grad. — Rovanski vitez in njegova gospa sta poginila pod razvalinami grada; samo njuni sin Bogomil, otrok še, je bil rešen in k Jamskemu vitezu Vladimirju prinesen. Vladimir vzame Bogomila z vso ljubeznijo, in ga redi kakor sina s svojo hčerjo Ivanka. — Celih 16 let sta se Ivanka in Bogomil ko brat in sestra radovala, kar pride neki dan vitez Konrad Eihental iz Dunaja (Beča) in povabi viteza Vladimirja v križansko vojsko. Namesto sivega starčeka se pa Bogomil v vojsko ponudi, jemlje slovó, in pri tej priložnosti od viteza Vladimirja zve, kdo da je! Bogomila in Ivanka poprime groza, in njuno otročje milovanje se spremeni v pravo ljubezen. Predno se Bogomil odpravi, blagoslovi Ljudomila, Ivankina mati, njuno srčno zavezo, in tako se Bogomil poln nade v boj poda! Neki dan se Vladimir med tem časom, kar je Bogomil v sveti deželi bil, na lov poda, pa vitez Marko ga nenadoma s svojimi vojšaki napade, in ta hip, ko že nad njegovo glavo meč zasučé, priskoči Miroslav, Kalski vitez, reši Vladimirja, in Marka umori. Miroslav spremi otetega

viteza v Jamo, tam vidi Ivanko, in ko blisk se vname njegovo serce od nje. Ljubezen mu dá up, tako da zaprosi Vladimirja roko Ivanke. Vladimir mu jo z velikim veseljem obljudi, in med praznovanjem zaroke pride Bogomil nazaj iz križanske vojske. Oba, Miroslav in Bogomil, se krepko potegujeta za Ivanko, pa v dvo-boju zmaga Bogomil in se poroči s svojo preljubo Ivanka. — Miroslav, od tuge gnan, se poda v križansko vojsko.

Natančno in tehtno kritiko o muziki prepustimo strokovnjakom, ali to smemo reči, da je muzika v tej opereti ali operi pravo Vilharjeva, to se pravi: narodna slavenska, o kateri muziki ves slavenski narod najboljše kritiko s tem izjavlja, da si jo kakor svojo lastno, iz srca mu govorečo prisvaja in je nikdar več ne pozabi. Vilharjeve „Mila lunica“, „Po jezeru“, „Ne vdajmo se“ so napravile že davno svoje popotovanje skoz ves slavenski in deloma skoz neslavenski svet, Francoz bi rekel „le tour du monde“. Čul sem Vilharjeve pesmi prepevati daleč na Hrvatskem in med ogrskimi Slovenci in to med prostim narodom, ki ne ve niti, da so umetno zložene, niti kdo je in kje je njih skladatelj. Včasih sem poprašal kako živahno, temnooko Hrvatico, ko je „po jezeru“ prepevala, čija je ta pesem in kod se jo je naučila? Pa na tako pitanje me je čudno pomenljivo od vrha do tal pogledala kakor da bi hotla reči: ali ste vi v resnici tak nevednež, ali pa se hočete iz mene norca delati! Nazadnje se je le na ves glas nasmijala in mi reče: Kaj ste vi tak neveden Kranjec, da ne veste, da je to naša

Politični razgled.

Državni zbor je potrdil notarijski red. Finančni odbor bode sicer nasvetoval, naj se dá ministerstvu pravica meseca pobirati davke po stari postavi, vendar bodo Hohenwarta priganjali, naj brž ko brž predloži svoje obljubljene reforme, ktere so se te dni v ministerskem svetovalstvu v zadnji vrsti prepilavale.

„Hirzel'sche Wochenschrift“ v svoji zadnji številki pripoveduje, da ima avstrijski cesar poleg javnega ministerstva v svoji „kabinetski kanceliji“ še drugo tajno vlado, kateri namestniki, policijski direktorji in posebni viši ali manji poročevalci dopisujejo o vsacem važnejem dogodjaji, o javnem mnenji itd. Ta skrivna vlada tudi nadzira politiko javnega ministerstva, ktero zdaj podpira, popravlja ali pa čisto pokoplje. Sedanje ministerstvo je neki plod te skrivne vlade. Hohenwartovo ministerstvo bi bilo po poročilih omenjenega tednika nastalo vsled nemških zmag. Tajni kabinet je vladarju drugo za drugim poročal, kako bode polovica njegovega carstva kmalu pripadla novemu nemškemu carstvu, kako bo Cislajtanijska v kratkem samo podložen okraj nove nemške države. To je imelo svoj uspeh, in z bojazni pred Nemci se je poklicalo novo ministerstvo. Vsled ravno te bojazni hoté tudi — tako pravi tednik — popustiti sedanjo nemško politiko in osnovati vso državo na slavenski podlagi in Hohenwart bi bil nositelj te ideje. — Ali je na vsem tem kaj resničnega, ne dá se soditi; želeli bi bilo, da bi vse vkup ne bilo samo prazna izmišljija Hirzelovega tednika.

Ban Bedekovič hoče na Hrvaškem vpeljati neko prefektorsko gospodarstvo po Napoleonovi šegi in postaviti vladne kandidate, ki bi se podpirali z vso birokratično silo in demoralizacijo. Proti temu piše celo „Ung. Lloyd“ češ, da naj se deželi dade prilika izreči se o skleneni pogodbi. Volilno gibanje pak je v družih ozirih precej mirno — daj bog, da bi bilo tudi srečno za naše brate Hrvate. —

Česki listi so z imenovanjem ministra Groholskega malo zadovoljni; pravijo, da imajo Poljakom dane koncesije namen, državopravno opozicijo spraviti ob moč in veljavo; da pa Čehi nimajo toliko hvaležnosti do dinastične Avstrije, da niso taki platonikarji, ka bi za nekatere administrativne koncesije popustili svojo resolucijo, t. j. slavno deklaracijo. Čehi se pritožujejo zarad poljske politike, o kateri pravijo, da ni slavenska, ampak samo poljska.

domača pesem, ktero že vsak vrabec na strehi čivka, kdo jo je naredil, tega ne vem in se tudi ne brigam za to! Ali ni to najbolj laskava kritika za pesnika ali skladatelja, ktero si človek le domišljati more: To je naša domača pesem! Torej ti pesnik in skladatelj si tako govoril in prepeval, kakor je meni t. j. narodu, samemu pri srcu, ti si tako govoril in zapel, kakor bi jaz, narod, sam svoja čutila in misli hotel izraziti, ti si s svojo pesmijo mojo srčno žilo in struno zadel! Tako kritiko naš slavenski narod vsako trenotje obelodanjuje našim izvrstnim skladateljem kakor: M. Vilharju, D. Jenkotu, obema Ipavčema i. t. d. s prepevanjem njihovih pesmi. Tudi nekatere arije iz „Jamske Ivanke“, bodo napravile „le tour du monde“, posebno krasni zbor „Klic v boj“, „Bratje prijatelji, sučimo meče! i. t. d. kateri se že dalje časa po Slovenskem prepeva. —

Zanimivo za marsikterega bralca utegne biti zvedeti, da je M. Vilhar „Jamsko Ivanke“ že 1849. leta v tekstu in v muziki dovršil in 1850. leta s posvečenjem tedanjemu slovenskemu društvu v Ljubljani natisniti dal. — Potem je ta zaklad domače umetnosti popolnoma v brezdnju pozabljivosti izgubil, dokler ga ni dramatično društvo iz tega brezdnja vzdignilo, za oder privedi dalo in ga prvokrat na oder spravilo. Čast in hvala vrlemu društvu za ta ne mali trud, ker je v resnici s tem svojim delom slovenskemu občinstvu zelo ustreglo! Najbolj sta se odlikovala v predstavi gosp. Meden, tenor, kakor Miroslav, Kalski vitez in gospod Noll, bariton, kakor Bogomil. Gosp. Meden je bil ta

Moravski c. k. namestnik je od ministra Hohenwarta dobil zapovelje, naj poroča o spremembah, ki bi utegnile koristiti volilnemu redu na Moravskem, in naj ministerstvu priobči vse želje, kar se jih je oglašilo, in ves statistični materijal. Poročilo namestnikovo naj bi vsaj do srede maja meseca prišlo na Dunaj.

Spravedljivi dogovori s Poljaki bajé še niso končani; vendar do sprave pride, kajti Groholski je novo službo le z dovoljenjem poljskega shodišča sprejel. O ministerskem delokrožju Groholskega se poroča, da se ne bo smela brez njegovega dovoljenja rešiti nobena gališka zadeva bodisi javna ali privatna. Sicer pa da bode imel ves vpljiv tudi na druga cislajtanska opravila, in da bo v ministerskem svetovalstvu vedno veljal kot zastopnik Galicije, med tem ko drugi ministri veljajo le kot zastopniki svojega osebnega mnenja.

Republikanska vlada na Francoskem zdaj vidno napreduje v boji proti upornikom, med kterimi so nastali že veliki neredi in je skaljena skoraj vsa disciplina. 13. in 14. t. m. so še uporniki zmagavali, ker se jim je bil izdal črtež versailleskega zapoveljnika Mac Mahona, 15. in 16. se je od obeh strani hudo streljalo, a brez uspeha. 17. so vladne čete začele svoje resno bojevanje na levem obrežju Seine, in 18. t. m. so vrgle upornike čez omenjeno reko nazaj. 19. se je boj nadaljeval redni vladi na korist. Na zapadu pri Parizu imajo vladne čete ugodno stanje in morebiti se zdaj že bje odločiven boj in se naskakuje Pariz, v ktero že več časa padajo razdirajoče bombe. Tako je tudi na južni strani Pariza vladni general Ducrot posedel pozicije, ktere so poprej Nemci imeli v rokah, tako da se torej tudi na tem kraji uporniki ne morejo gibati, in ravno iz južne strani bi bilo upornikom poprej najbolje mogoče začeti svoje operacije. Želeli bi le bilo, da bi se demoralizacija med uporniki toliko razširila, ka bi orožje od sebe pometali, predno bo prišlo do prelivanja krvi po ulicah pariških.

Razne stvari.

* (Resnica v državnem zboru.) Kako neresnično je bilo že v zadnjem listu omenjeno očitavanje dr. Glaserja, ka se ni nihče oglašil za slovenske stolice na graškem vseučilišču, kako pohujšljivo molčanje ministra Jirečka, in kako so se do zdaj sploh čudno motala obravnavanja v tej zadevi, naj pokaže sledeči odlok, kterega je eden izmed kandidatov za slovenske stolice dobil od profesorskega zbora juridične fakultete.

večer posebno pri glasu, pel je z globokim čutjenjem, z veliko navdušenostjo, igral od konca do kraja dejanju primerno, torej lepo, bil je v kratko rečeno ta večer „comme il faut“. Naročito krasno je prepeval pesem ljubezni „Tvoj Ivanka hočem biti“, ktero je moral večkrat ponoviti. —

G. Noli, neutrudljiv artistski ravnatelj naših predstav, ali bolje rekoč factotum, po slovenski „povsod ga je treba“ dram. društva, se je kakor Bogomil v vsakem obziru odlikoval; njegovo igranje in petje je bilo ta večer skoraj bi rekel izgledno — „mustergiltig.“ Kako lepo v srce segajoče je pel arijo „Z Bogom, z Bogom domovina!“ Gospa Odijeva, kakor Ljudmila in gospodičina pl. Neugebauerova kakor Ivanka ste v vsakem smislu zadostili. Gosp. Heidrich je kakor Jamski vitez Vladimir dobrohotnega in skrbnega starca tako rekoč dovršeno predstavljal in se kakor pevec vredno gospod Nolitu in Medenu pridružil. Zbori so bili skoz in skoz izvrstni, finale pa je bil veličasten. Najsijajniša momenta cele opere sta bila prepevanje napitnice: „Sree veselo naj bje“ in finale. Finale, peterospjev, izvršen po gosp. Odijevi, po gospodičini Neugebauerovi in po gosp. Medenu, Heidrichu in Nolitu, spremljan od celega zbora, me je v vsem vredjenji živo spominjal klasično lepega šesterospjeva iz Donizetti-ove „Lucije Lamermorske. Čisto nič ne pretiramo, ako rečemo, da smemo z mirno vestjo ta dan s zlatimi črkami v po-vestnico slov. umetnosti vpisati, posebno ako se še človek spominja, kako fanatično smo še pred enim do-brim desetletjem za dobo Bachovanja trdonemškemu

Da ne bi učeni nemščini delali krivice, naj sledi odlok v izvorniku: Z. 233.

Mit hohem Erlasse vom 3. Jänner d. J. hat das Ministerium für Cultus und Unterricht mit Bezug auf den Erlass vom 1. August 1870, betreffs der allerhöchst genehmigten Einführung slovenischer Vorträge über die Fächer der judiciellen Staatsprüfung anher eröffnet, dass diejenigen, welche an der hiesigen Facultät zu diesen Vorträgen in einer der der nicht deutsch vortragenden Professoren an den Universitäten zu Innsbruck, Prag, Lemberg gleichen Stellung und in der Art dass diese Vorträge den Vorschriften der bestehenden Studienordnung genügen würden, zugelassen werden wollen, sich mindestens in der vorgeschriebenen Weise habilitiren müssen und zwar durch Habilitationsschriften und Colloquium in deutscher Sprache (die Probevorlesung könnte slovenisch gehalten werden). So lange sich keine so gearteten Lehrkräfte finden, könnten neben den deutschen Hauptcollegien slovenische collegia practica über jene Fächer behufs der Vermittlung der wichtigsten terminologischen Hilfsmittel abgehalten werden, deren Docenten eine der des honorirten Docenten der Verrechnungskunde ähnliche Stellung an der Facultät einzunehmen hätten und deren entsprechender Remuneration nichts im Wege stünde. Das gefertigte Professoren-Collegium erachtet es für geboten, Euer Wolgeboren hievon in Kenntniss zu setzen und zu befragen, in welchem Sinne Sie nunmehr Ihr vom hohen Ministerium anher zur Aeusserung gegebenes Gesuch — verstanden wissen wollen.

K. k. rechts- und staatswissenschaftliches Professoren-Collegium.

Graz am 4. Februar 1871.

Dr. F. Bischof, d. z. Decan.

* (Kako naj bi se uravnale razmere avstrijske), da se povrne notranji mir v naše dežele, je bil predmet razprav poslednjega zbora „demokratične unije“ na Dunaji. Za blagor Avstrije iskreno zavzeti predsednik dr. Prohazka je v tem zboru razložil vodila, ktera naj bi bila podlaga programu „avstrijskega tabora“, in v kterega priti je obljubilo mnogo državnih poslancev, državnikov, časnikarjev itd. Dr. Prohazka je najpred rekel, da splošni notranji mir v vseh deželah, našega cesarstva, to je oni visoki cilj, kterega dognati je Njih Veličanstvo predpisalo svojim ministrom, in ministerstvo priznava ta cilj kot svojo prvo nalogo. Pogoji, da se Avstrija kot merodajna moč evropska utrdi, so: enakopravnost narodov, — ozir na državopravne raz-

igralcu ploskali, ako je pri svoji benefisi, da je hišo napolnil, prav skrhano „Pridi Gorenc“ zabundal.

Da res mlado dram. društvo izvrstno napreduje, kaže nam najboljše kritika „Tagblattova“ o slovenskih predstavah, kajti ako bi mogel le dlako v jajcu najti, napravil bi iz nje vselej z nepopisno radostjo košatega uralskega medveda; ker so pa domače predstave v resnici zmerom dobre in zanimive, igra „Tagblatt“ rajše dosledno brez izjemke sv. Janeza Nepomuka. — Dram. društvo se v svojem postopanju drži prav pametno narodnega pregovora „zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“, vsako leto stori v številu predstav en korak dalje in na ta način bomo prišli v nekterih letih do stalnega narodnega gledišča, da skoraj sami ne bomo vedeli kako. — Ene na koncu tega sestavka ne morem zamolčati, namreč, da se slov. občinstvo zunaj Ljubljane za to v istini izvrstno in vsake podpore vredno društvo tako malo briga in ga tako malomarno podpira. — Pomislimo, kako se nategajo Čehi, da do lepega gledišča pridejo, da Hrvatje vsako leto 24.000 gld. podpore iz dež. blagajne narodnemu kazalištvu privoščijo! Komur je kaj mar za narodno domače gledišče, naj žrtvuje na leto uboga 2 goldinarčka na altar naše siromaške Talije, da bo dram. društvo vsaj 3000, ne pa, kakor do zdaj — na našo sramoto bodi rečeno — komaj 300 podpornih udov štel! Vrlemu dramatičnemu društvu kličem pa srčno nazdravje! le tako naprej! gosp. M. Vilharju pa grogoviti živio! da je naše umetnost s prvo izvorno domačo opero obogatil! —

Dr. V. Zarnik.

mere vseh dežel in narodov pod habsburško krono, — spoštovanje ljudskih zahtev v deželnih zborih, društvih in taborih, — priznanje avtonomije (samouprave) posamnih kraljestev in dežel. Poroštvo vsemu temu pa daje federacija. Pravosodja, šolstva in političnega upravištva govornik ne šteje med skupne zadeve. Prosti volji deželnih zborov naj bode prepuščeno, da se zedinijo v državopravne skupine. Da se delegacije avstrijsko-ogerske pravično predrugačijo, treba je, da se volijo iz deželnih zborov. Prenaredba volilnega reda za to, da bi državni zastop odtrgal se od deželnih zborov — pravi govornik — delala bi le za centralizem, kateri je silno nevaren obstanku države. Vse to pa naj se skuša doseči na ustavni poti. — Ta načela naj bi se po predlogu dr. Coste, ki je bil tudi pričujoč v tem občnem zboru, vredila in bila naj bi podlaga tabora avstrijskih domoljubov (österreichischer Parteitag). Po dunajskih novinah beremo, da se ta tabor res zbere maja meseca na Dunaji.

* (Uradniška spovednica.) Iz Krškega se nam piše o ondotnih uradnikih: C. k. okrajno glavarstvo: Rudolf grof Chorinsky, okrajni glavar, kranjski slabo govori, slovenski jezik mu je skoraj čisto tuj, češ saj imam očeta na Dunaji, kateri bo za višje stopnje zame skrbel. Plemeniti Julius Vestenek, okrajni komisar, govori slovenski, nadejati se je, da se bo v kratkem slovenski pisati naučil. Jožef Rutkovsky, okrajni komisar, še kranjski ne zna, naš slovenski jezik pa z besedami: „Diese verfluchte slovenische Sprache“ čisla. Valentin Tavčar, tajnik, kranjski govori. France Kramer, diurnist govori in piše slovenski. — C. k. sodnija: Ludwig Semen, sodnik, govori slovenski, pisati do zdaj še malo zna. France Knez, adjunkt, govori in piše slovenski. Kunibert Drenik, kancelist, govori in piše slovenski. — C. k. davkarski urad: Florian Jerman, referent, govori slovenski, ali o slovenskem pisanju do zdaj od njega še ni bilo nič čuti. Janez Pirnat, davkar, govori kranjski. Anton Grebenc, pregledavec, ravno tako. Karl Možnar, asistent, je Nemeč. — Pri zemljiščni odvezi (Grundentlastungs-Commission): Janez Mahkot, komisar, govori in piše slovenski. Cenilna komisija: Jože Pičman govori in piše slovenski. Tukajšnji odvetnik Franjo Bratkovič govori in piše slovenski, tako tudi bilježnik Ivan Irkič.

* (Dežmanove časti in službe.) Dežman je načelnik konstitucionalnega društva, muzealni kustos, deželni odbornik, župan ljubljanskega mesta, oficijelni govornik pri vseh nemčurskih svečanostih, penny a liner „Tagblatta“ in na glasu, da je najpametnejša glava med nemčurji. Za vse te malenkosti služi na leto kot muzealni kustos 480 gld., kot deželni odbornik 1000 gld. in kot župan ljubljanski 1600 gld., tedaj vsakako več nego 3000 gld. Če se pomisli, da ima vrh tega prosto stanovanje, da si za vrste pri Tagblattu tudi nekoliko beličev prisluži i. t. d., se pride do sklepa, ka res ni težko in škodljivo „špilati“ nemčurja.

* (Uradno vredovanje.) 90. šte. „Laib. Zeitg.“ piše med lokalnimi novicami: „Die slovenische Actien-Druckerei in Marburg hat ihre Thätigkeit bereits begonnen und das Wochenblatt „Slovenski Narod“ vom Eigenthümer Dr. Prelog käuflich an sich gebracht.“ V tej notici je vsaka beseda vredna dveh grčavih neumnosti. Če je g. Dimitz svojo notico povzel iz slov. novin, dokazal je ž njo svojo sijajno nevednost v slovenskem jeziku.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Kaspar Zupanc je dobil faro sv. Jožefa na Frankolovem in č. g. Matevž Novak faro sv. Ane v Preborji. — Prestavljeni so sledeči č. g. kaplani: Nemšk. red. duh. Jože Sporn v Ormuž, nemšk. red. duh. Janez Mazgon k sv. Miklavži pri Ljutomeru; Rožker Franc k Mali nedelji; Arnoš Franc k sv. Barbari pri Vurmbergi; Vraz Jožef v Svičino; Kreft Alojzij za II. v Braslovče; Rodošek Anton v Ročico; Kolednik Jakob v Muto; Gmajnar Dragotin k sv. Jederti pri Laškem; Rojko Franc na Pilštajn; Košar Janez za II. v Šoštajn; Ramor Janez v Ulimje; Pohleven Anton k sv. Janži na dravsk. polji; Košar Jakob k sv. Mariji v Vurmbergi; Belšak Anton za I. v Slov. Bistrico; Statinšek Anton za I. k sv. Križi pri Slatini; Jan Ferdi-

nand v Št. II pod Turjakom; Walter Franc za I. v Gornjigrad; Simonič Jan. Alex. za I. k sv. Petru pri Radgoni; Kukovec Jože k sv. Lovrencu v slov. gorica; Dupelnik Gregor na zgornjo Poljskavo; Suhač Anton mlajši v Ribnico; Kocuvan Anton k sv. Andraži v slov. gorica.

Glasovi izmed občinstva.

(Za zadržaj in obliko tega predela ne prejemamo nobene odgovornosti.)

Iz tržaške okolice.

Odgovor Prosečanu.

Vaše hvalisanje je bilo za ta bart nepotrebno; berite bolj pazljivo moj dopis in bodete se prepričali, da kar se orglanja tiče, nisem vsih učiteljev trž. okolice po enem vatlu meril; besedica: „nektere“ v 15. vrsti mojega dopisa — od zgoraj — Vam Vašo zmoto popolnoma pojasni — in mene v vsacem oziru tudi popolnoma opravičuje. —

Okoličan.

Enotni drž. dolg v bankovcih	58 fl 75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 „ 55 „
1860 drž. posojilo	96 „ 90 „
Akcije narod. banke	7 „ 43 „
Kreditne akcije	278 „ 80 „
London	125 „ 35 „
Srebro	122 fl 50 k.
Napol.	9 „ 97 „

Prosimo pozor!

Že mnogo let skušen najboljši pripomoček za kašel, hripavost in suha usta pri govorjenji, je gumi s sladkorjem. Iz tega narejene gumi-bone, škatljico za 20 kr. prodaja (13)

F. Kolletnig v Mariboru.

T. Rochel & Comp. v Gradcu.

Na tisoče ljudi

ima zahvaliti svoje lepe lase edinemu, najzanesljivejšemu in najboljemu

pripomočku za lasno rast

(haarwuchsmittel).

Ni je stvari, ki bi lase na glavi bolj branila in v rastenji podpirala,

kakor po vsem svetu tako znana in sloveča, od mediciničnih avtoritet preskušena, z najsijajnejšimi in čudovitimi vspehi kronana, od Nj. c. kr. apostolskega veličastva cesarja Franza Jožeta I. avstrijskega,

kralja ogerskega in českega itd. z izključljivo c. kr. privilegijo za ves obseg c. kr. avstrijskih držav in vseh ogerskih kronovin s patentom 18. novembra 1865, št. 15.810, 1892 odlikovana

Resedina pomada za kravžljanje

(Reseda-Kräusel-Pomade),

pri ktere redni rabi se celo najbolj gola mesta na glavi popolnoma z lasmi obrastejo, sivi in rudeči lasje dobe temnejšo barvo; ona lasna tla čudovito okrepeča, popolnoma in v malih dneh odpravi vsakojak oprhlanje in luskinanja, za vselej in v kratkem ustavi izpadanje las, daje lasom naravno svetlobo, lasje dobijo

valovito podobo,

in jih brani, da v pozno starost ne osive.

Zarad svoje jako prijetne vonjave in krasne zunanje oblike je poleg vsega kinč najfineji toaletni mizi.

Cena ene steklice s podukom (v 7 jezikih) 1 gld. 50 kr., s poštnim pošiljanjem 1 gld. 60 kr. a. v

Prodajalci dobé dostojne odstotke.

Fabrika in glavna centralna razpošiljavna zaloga za drobno in debelo pri

Karlu Polt-u

parfumeur-ju in lastniku večih c. kr. privilegij na Dunaji, Hernals, Annagasse 15, v lastni hiši, kamor naj se pošiljajo vsa pismena naročila, in kjer se naročila iz provinc za poslan gotov denar ali proti poštnemu povzetju najbitreje izvršujejo. (14)

Glavne zaloge so edino pri gospodih:

Viktor Grablowitz, lekarju „zum Mohren“ v Gradcu, Murvorstadtplatz; na dalje pri

Eduardu Mahru, dišavarskemu kupcu v Ljubljani, trgovcu z nirnberškim blagom v Beljaku in A. Hudelist v Celovcu.

NB. Kakor pri vsakem izv. stnem fabrikatu, poskušajo se tudi pri tem že ponarejanja in pačenja; torej prosimo, naj se kupci obračajo le na gori omenjene zaloge in naj pravo Resedino pomado za kravžljanje od Karla Polta na Dunaji izrčno zahtevajo, kakor naj tudi pazijo na gori tiskane marke.